

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 8ης Οκτωβρίου 2002*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-185/00, T-216/00, T-299/00 και T-300/00,

Métropole télévision SA (M6), με έδρα το Neuilly-sur-Seine (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο D. Théophile, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-185/00,

Antena 3 de Televisión, SA, με έδρα τη Μαδρίτη (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους F. Pombo García, E. Garayar Gutiérrez και R. Alonso Pérez-Villanueva, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-216/00,

Gestevisión Telecinco, SA, με έδρα τη Μαδρίτη, εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους S. Muñoz Machado και M. López-Contreras Gonzalez, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-299/00,

SIC — Sociedade Independente de Comunicação, SA, με έδρα την Linda-a-Velha (Πορτογαλία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο C. Botelho Moniz,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-300/00,

* Γλώσσες διαδικασίας: η γαλλική, η ισπανική και η πορτογαλική.

υποστηριζόμενες από την

Deutsches SportFernsehen GmbH (DSF), με έδρα το Ismaning (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο K. Metzloff, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα στην υπόθεση T-299/00,

και από την

Reti Televisive Italiane Spa (RTI), με έδρα τη Ρώμη (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο G. Amorelli, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα στην υπόθεση T-300/00,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης, στην υπόθεση T-185/00, από τους K. Wiedner και B. Mongin, στις υποθέσεις T-216/00 και T-299/00, από τους K. Wiedner και É. Gippini Fournier, επικουρούμενους από τον δικηγόρο J. Rivas Andrés, και στην υπόθεση T-300/00, από τους K. Wiedner και M. França, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

II - 3809

υποστηριζόμενη από την

Union européenne de radio-télévision, με έδρα το Grand-Saconnex (Ελβετία), εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους D. Waelbroeck και M. Johnsson, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα στις υποθέσεις T-185/00,
T-216/00, T-299/00 και T-300/00,

και από την

Radiotelevisión Española (RTVE), με έδρα τη Μαδρίτη, εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο J. Gutiérrez Gisbert, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα στις υποθέσεις T-216/00 και T-299/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 2000/400/EK της Επιτροπής, της 10ης Μαΐου 2000, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης EK (IV/32.150 — Eurovision) (EE L 151, σ. 18),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους R. M. Moura Ramos, Πρόεδρο, V. Tiili, J. Pirrung, P. Mengozzi και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 13ης και 14ης Μαρτίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Union européenne de radio-télévision και σύστημα της Eurovision

- 1 Η Ευρωπαϊκή ένωση ραδιοτηλεόρασης (στο εξής: EBU) αποτελεί μια μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα επαγγελματική ένωση ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, που συστάθηκε το 1950 και έχει την έδρα της στη Γενεύη (Ελβετία). Σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού της, όπως τροποποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 1992, σκοπός της EBU είναι η εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών της σε θέματα προγραμμάτων καθώς και σε νομικά, τεχνικά και λοιπά θέματα, όπως, ιδίως, η προώθηση των ανταλλαγών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων με όλα τα μέσα — π.χ. την Eurovision και την Euroradio — καθώς και κάθε άλλη μορφή συνεργασίας μεταξύ των μελών της και με άλλους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς ή ομίλους τέτοιων οργανισμών, η αρωγή προς τα ενεργά μέλη της, όσον αφορά κάθε είδους διαπραγματεύσεις, και η διαπραγμάτευση από την ίδια κατόπιν αιτήσεώς τους και για λογαριασμό τους.

- 2 Η Eurovision αποτελεί το κύριο πλαίσιο ανταλλαγής προγραμμάτων μεταξύ των ενεργών μελών της EBU. Υφίσταται από το 1954 και συνεισφέρει στην επίτευξη σημαντικού μέρους των σκοπών της EBU. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 6, του καταστατικού της EBU, όπως τροποποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 1992: «Η Eurovision αποτελεί ένα σύστημα ανταλλαγής τηλεοπτικών προγραμμάτων που έχει οργανωθεί και συντονιστεί από την EBU, με βάση την ανάληψη από τα μέλη της υποχρεώσεως αμοιβαίων παροχών, [...] την εκ μέρους τους κάλυψη των αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος, στο μέτρο που τέτοιου είδους εκδηλώσεις είναι δυνατό να ενδιαφέρουν τα λοιπά μέρη της Eurovision, καθιστώντας έτσι δυνατή τη διασφάλιση, σε βάση αμοιβαιότητας, μιας υψηλής ποιότητας υπηρεσίας, όσον αφορά τους τομείς αυτούς, στα αντίστοιχα

εθνικά ακροατήρια». Είναι μέλη της Eurovision τα ενεργά μέλη της EBU καθώς και οι συνενώσεις ενεργών μελών αυτής. Όλα τα ενεργά μέλη της EBU μπορούν να συμμετέχουν σε ένα σύστημα από κοινού αποκτήσεως και κατανομής δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων (και των σχετικών εξόδων), όσον αφορά διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, καλούμενα «δικαιώματα της Eurovision».

- 3 Προκειμένου να γίνει ενεργό μέλος, ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός οφείλει να πληροί τις προϋποθέσεις που έχουν σχέση, μεταξύ άλλων, με το ποσοστό εθνικής καλύψεως, με τη φύση και τη χρηματοδότηση του προγραμματισμού (στο εξής: κριτήρια προσχωρήσεως).
- 4 Μέχρι την 1η Μαρτίου 1988, η παροχή των εκ μέρους της EBU και της Eurovision υπηρεσιών επιφυλασσόταν αποκλειστικώς στα μέλη τους. Ωστόσο, η αναθεώρηση του καταστατικού της EBU, το 1988, προσέθεσε στο άρθρο 3 μια νέα παράγραφο (στο νυν ισχύον κείμενο, παράγραφος 7) η οποία προβλέπει συμβατική πρόσβαση στην Eurovision, από την οποία θα μπορούσαν να επωφεληθούν τα συνεργαζόμενα μέλη καθώς και τα μη μέλη της EBU.

Προσφεύγουσες

- 5 Η Métropole télévision (M6) είναι εταιρία γαλλικού δικαίου η οποία εκμεταλλεύεται την παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών εθνικού βελιγνεκού που μεταδίδονται, χωρίς αποκωδικοποιητή, μέσω ερτζιανών κυμάτων με πομπούς εδάφους, καθώς και μέσω καλωδίου και δορυφόρου.
- 6 Από το 1987, η M6 έχει υποβάλει έξι φορές αίτηση να καταστεί μέλος της EBU. Κάθε φορά η αίτησή της απορρίπτεται για τον λόγο ότι δεν πληροί τα κριτήρια προσχωρήσεως που προβλέπονται από το καταστατικό της EBU. Ύστερα από την τελευταία άρνηση της EBU η M6 υπέβαλε, στις 5 Δεκεμβρίου 1997, καταγγελία στην

Επιτροπή, καταφερόμενη κατά των πρακτικών που η EBU ακολουθεί εναντίον της και, ειδικότερα, της άρνησης που αντιτάσσει στις αιτήσεις της προσχωρήσεως. Η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία με απόφαση της 29ης Ιουνίου 1999. Το Πρωτοδικείο, με την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2001, T-206/99, Métropole télévision κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-1057), ακύρωσε αυτήν την απορριπτική απόφαση λόγω ελλείψεως αιτιολογίας και παραβάσεως των υποχρεώσεων που η Επιτροπή υπέχει αναφορικά με το ζήτημα της αντιμετώπισης των καταγγελιών.

7. Εν τω μεταξύ, στις 6 Μαρτίου 2000, η Μ6 υπέβαλε νέα καταγγελία στην Επιτροπή ζητώντας από την τελευταία να κηρύξει τα κριτήρια προσχωρήσεως στην EBU, όπως αυτά τροποποιήθηκαν το 1998, περιοριστικά του ανταγωνισμού και μη επιδεχόμενα εξαίρεση βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Με έγγραφο της 12ης Σεπτεμβρίου 2000 η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία αυτή. Η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της σχετικής απορριπτικής αποφάσεως. Η προσφυγή κηρύχθηκε απαράδεκτη με διάταξη του Πρωτοδικείου της 25ης Οκτωβρίου 2001, T-354/00, Μ6 κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-3177).
8. Ο Antena 3 de Televisión, SA (στο εξής: Antena 3) είναι εταιρία ισπανικού δικαίου που συστάθηκε στις 7 Ιουνίου 1988 και έλαβε την άδεια από τις αρμόδιες ισπανικές αρχές για την έμμεση διαχείριση της δημόσιας παροχής τηλεοπτικών υπηρεσιών.
9. Με έγγραφο της 27ης Μαρτίου 1990, ο Antena 3 υπέβαλε αίτηση να καταστεί μέλος της EBU. Η αρνητική απάντηση του διοικητικού συμβουλίου της EBU του γνωστοποιήθηκε με έγγραφο της 3ης Ιουνίου 1991.
10. Η Gestevisión Telecinco, SA (στο εξής: Telecinco), είναι εταιρία ισπανικού δικαίου που διαχειρίζεται ένα χειρσαίο τηλεοπτικό δίαυλο, εθνικής εμβέλειας που μεταδίδεται χωρίς αποκωδικοποιητή. Η επιχείρηση αυτή είναι, σύμφωνα με την ισπανική έννομη τάξη, ένας από τους ιδιώτες επιχειρηματίες στους οποίους οι ισπανικές αρχές χορήγησαν, το 1989, άδεια, για περίοδο δέκα ετών, σχετικά με την έμμεση διαχείριση της παροχής στο κοινό τηλεοπτικών υπηρεσιών. Η άδεια αυτή ανανεώθηκε, όσον αφορά την Telecinco, για περίοδο επιπλέον δέκα ετών.

- 11 Η SIC — Sociedade Independente de Comunicação, SA (στο εξής: SIC), είναι εταιρία πορτογαλικού δικαίου με αντικείμενο την άσκηση δραστηριοτήτων στον τηλεοπτικό τομέα, η οποία εκμεταλλεύεται, από τον Οκτώβριο του 1992, έναν από τους κύριους τηλεοπτικούς διαύλους, εθνικής εμβέλειας που εκπέμπει χωρίς αποκωδικοποιητή στην Πορτογαλία.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 12 Κατόπιν καταγγελίας, στις 17 Δεκεμβρίου 1987, της εταιρίας Screensport, η Επιτροπή ξεκίνησε έρευνα σχετικά με το συμβατό με το άρθρο 81 ΕΚ των κανόνων που διέπουν το σύστημα της Eurovision σχετικά με την από κοινού αγορά και κατανομή δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων όσον αφορά αθλητικές εκδηλώσεις. Η καταγγελία αφορούσε, μεταξύ άλλων, την άρνηση της EBU και των μελών της να χορηγήσουν παρεπόμενες άδειες όσον αφορά αθλητικές εκδηλώσεις. Στις 12 Δεκεμβρίου 1988, η Επιτροπή απηύθυνε στην EBU ανακοίνωση αιτιάσεων με αντικείμενο τους κανόνες που διέπουν την κτήση και χρήση, στο πλαίσιο του συστήματος της Eurovision, των δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων όσον αφορά αθλητικές εκδηλώσεις, που είναι γενικώς αποκλειστικού χαρακτήρα. Η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν διατεθειμένη να επιτρέψει εξαίρεση υπέρ των εν λόγω κανόνων υπό την προϋπόθεση ότι η υποχρέωση χορηγήσεως παρεπομένων αδειών στα μη μέλη να προβλέπεται όσον αφορά ουσιώδες μέρος των εν λόγω δικαιωμάτων και υπό λογικούς όρους.
- 13 Στις 3 Απριλίου 1989, η EBU κοινοποίησε στην Επιτροπή τις διατάξεις του καταστατικού της και τους λοιπούς κανόνες σχετικά με την κτήση των δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων όσον αφορά αθλητικές εκδηλώσεις, την ανταλλαγή αθλητικών εκπομπών στο πλαίσιο της Eurovision και τη συμβατική πρόσβαση τρίτων στις εκπομπές αυτές, και τούτο προκειμένου να πετύχει αρνητική πιστοποίηση και, εφόσον δεν συμβεί κάτι τέτοιο, εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.
- 14 Ύστερα από την εκ μέρους της EBU τροποποίηση των κανόνων που επιτρέπουν την παροχή παρεπομένων αδειών για τις εν λόγω εκπομπές (το «σύστημα προσβάσεως

των μη μελών της EBU του 1993», στο εξής: το σύστημα παρεπομένων αδειών), η Επιτροπή εξέδωσε, στις 11 Ιουνίου 1993, την απόφαση 93/403/ΕΟΚ σχετικά με τη διαδικασία βάσει του άρθρου [81] της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/32.150 — Σύστημα EBU/Eurovision) (ΕΕ L 179, σ. 23), σύμφωνα με την οποία το εν λόγω κοινοτικό όργανο χορήγησε εξαίρεση βάσει της παραγράφου 3 του προπαρατεθέντος άρθρου. Η απόφαση αυτή ακυρώθηκε με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-528/93, T-542/93, T-543/93 και T-546/93, Métropole télévision κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. ΙΙ-649).

- 15 Στη συνέχεια, και επειδή το ζήτησε η Επιτροπή, η EBU θέσπισε και υπέβαλε στο εν λόγω κοινοτικό όργανο, στις 26 Μαρτίου 1999, κανόνες που επιτρέπουν πρόσβαση στα δικαιώματα της Eurovision που εκμεταλλεύονται τηλεοπτικοί δίαυλοι, με καταβολή σχετικού τέλους (τους «κανόνες περί παροχής αδειάς εκμεταλλεύσεως του 1999 σχετικά με την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων Eurovision για τηλεοπτικούς διαύλους με καταβολή σχετικού τέλους της 26ης Μαρτίου 1999», στο εξής: κανόνες περί παροχής αδειάς εκμεταλλεύσεως).
- 16 Στις 10 Μαΐου 2000 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2000/400/ΕΚ, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ (IV/32.150 — Eurovision) (ΕΕ L 151, σ. 18, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), με την οποία το εν λόγω κοινοτικό όργανο χορήγησε νέα εξαίρεση βάσει της παραγράφου 3 του προπαρατεθέντος άρθρου.
- 17 Στο άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή δηλώνει ότι, σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ, το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ κηρύσσεται ανεφάρμοστο για την περίοδο από 26 Φεβρουαρίου 1993 έως 31 Δεκεμβρίου 2005 όσον αφορά τις ακόλουθες συμφωνίες:

α) την από κοινού απόκτηση δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων

- β) την κατανομή των από κοινού αποκτηθέντων δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων·
  - γ) την ανταλλαγή του σήματος όσον αφορά αθλητικές εκδηλώσεις·
  - δ) το σύστημα πρόσβασης μη μελών της EBU στα δικαιώματα μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων της Eurovision·
  - ε) τους κανόνες παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων της Eurovision σε διαύλους συνδρομητικής τηλεόρασης.
- 18 Το σύστημα των παρεπομένων αδειών και των κανόνων περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως αποτελούν, στο σύνολό τους, το πλαίσιο προσβάσεως τρίτων στο σύστημα της Eurovision.
- 19 Όσον αφορά το πλαίσιο του συστήματος παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως, η προσβαλλόμενη απόφαση ορίζει:

«Η EBU και τα μέλη της αναλαμβάνουν να χορηγούν σε οργανισμούς που δεν είναι μέλη της EBU εκτενή πρόσβαση στα αθλητικά προγράμματα της Eurovision για τα οποία αποκτήθηκαν αποκλειστικά δικαιώματα στο πλαίσιο συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το σύστημα του 1993 χορηγεί σε τρίτους δικαιώματα ζωντανής και ετεροχρονισμένης μετάδοσης από κοινού αποκτηθέντων αθλητικών δικαιωμάτων Eurovision. Συγκεκριμένα, οι οργανισμοί που δεν είναι μέλη της EBU διαθέτουν εκτενή πρόσβαση σε αχρησιμοποίητα δικαιώματα, δηλαδή για τη μετάδοση αθλητικών εκδηλώσεων των οποίων κανένα ή μόνον ένα μικρό μέρος μεταδίδεται από ένα μέλος της EBU. Οι όροι και οι προϋποθέσεις πρόσβασης αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διαπραγμάτευσης μεταξύ της EBU (για διεθνικά κανάλια), ή των μελών/του μέλους στην οικεία χώρα (για εθνικά κανάλια) και του μη μέλους [...]» (σκέψη 28 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 20 Στο πλαίσιο των κανόνων περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως, η προσβαλλόμενη απόφαση διασαφηνίζει ότι τα μη μέλη της EBU έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν δικαιώματα τηλεοπτικών μεταδόσεων προκειμένου να διαβιβάζουν στον διάυλο, επί καταβολή τέλους, όμοιους ή ανάλογους αγώνες προς αυτούς που μεταδίδουν τα μέλη της Eurovision από τους δικούς της τηλεοπτικούς διαύλους επί καταβολή τέλους. Τα καταβλητέα από τα μη μέλη τέλη πρέπει να αντικατοπτρίζουν, κατά τρόπο δίκαιο, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα δικαιώματα έχουν κτηθεί από το μέλος της Eurovision (παράρτημα ΙΙ, στοιχείο iii, της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 21 Η δήλωση περί εξαιρέσεως που περιέχεται στο άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως συνοδεύεται από μια προϋπόθεση και μια επιβάρυνση. Η προϋπόθεση επιβάλλει στην EBU και στα μέλη της να αποκτούν συλλογικώς δικαιώματα τηλεοπτικών μεταδόσεων για αθλητικές εκδηλώσεις μόνο στο πλαίσιο συμφωνιών που να τους επιτρέπουν την παροχή προσβάσεως σε τρίτους σύμφωνα με το σύστημα των παρεπομένων αδειών και των κανόνων περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως ή, υπό την επιφύλαξη της συμφωνίας της EBU, για πλεονεκτικότερες προϋποθέσεις όσον αφορά τα μη μέλη. Η εν λόγω επιβάρυνση επιβάλλει στην EBU την υποχρέωση να ενημερώνει την Επιτροπή για κάθε τροποποίηση ή προσθήκη στο σύστημα παρεπομένων αδειών και στους κανόνες περί παροχής αδείας εκμεταλλεύσεως καθώς και για κάθε διαδικασία διαιτησίας αφορώσα διαφορές σχετικές με αυτό το σύστημα και αυτούς τους κανόνες (άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 22 Οι Μ6, Antena 3, SIC και Telecinco άσκησαν τις προσφυγές τους με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, αντιστοίχως, στις 13 Ιουλίου, στις 21 Αυγούστου καθώς και στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2000.
- 23 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5, 17 και 26 Ιανουαρίου 2001, η EBU και η Radiotelevisión Española (στο εξής: RTVE) ζήτησαν να παρέμβουν, αντιστοίχως, στις υποθέσεις T-185/00, T-216/00, T-299/00 και

T-300/00 καθώς και, όσον αφορά τις υποθέσεις T-216/00 και T-299/00, υπέρ της καθής. Οι αιτήσεις αυτές έγιναν δεκτές με διατάξεις του προέδρου του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου, της 29ης Μαρτίου και της 7ης Μαΐου 2001.

- 24 Με έγγραφο της 22ας Φεβρουαρίου 2001, η SIC κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αίτηση σχετικά με την τήρηση του απορρήτου όσον αφορά ορισμένα στοιχεία του δικογράφου της προσφυγής. Το Πρωτοδικείο έκανε δεκτή την αίτηση αυτή με διάταξη του προέδρου του τετάρτου τμήματος της 30ής Απριλίου 2001.
- 25 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 7 και 13 Μαρτίου 2001, η DSF Deutsches SportFernsehen GmbH (DSF) και η Reti Televisive Italiane Spa (RTI) ζήτησαν να παρέμβουν, αντιστοίχως, στις υποθέσεις T-299/00 και T-300/00 υπέρ της προσφεύγουσας. Οι αιτήσεις αυτές έγιναν δεκτές με διατάξεις του προέδρου του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 7ης Μαΐου και της 7ης Ιουνίου 2001.
- 26 Λόγω τροποποίησης της συνθέσεως των τμημάτων του Πρωτοδικείου ύστερα από τις 20 Σεπτεμβρίου 2001, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο δεύτερο τμήμα και οι υπό κρίση υποθέσεις ανατέθηκαν, όπως ήταν επόμενο, στο τμήμα αυτό.
- 27 Με απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Φεβρουαρίου 2002, οι υποθέσεις αναπέμφθηκαν σε πεντεμελές τμήμα.
- 28 Με διάταξη της 25ης Φεβρουαρίου 2002, ο πρόεδρος του δεύτερου πενταμελούς τμήματος αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και την έκδοση κοινής αποφάσεως, τη συνεκδίκαση των τεσσάρων υποθέσεων.

- 29 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο κάλεσε τους διαδίκους να καταθέσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις.
- 30 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τις θέσεις τους και απάντησαν στα ερωτήματα του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 13ης και της 14ης Μαρτίου 2001.
- 31 Στην υπόθεση T-185/00, η Μ6 ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·
  - να καταδικάσει την EBU στα έξοδα παρεμβάσεως.
- 32 Στην υπόθεση T-216/00, η Antena 3 ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να διατάξει την Επιτροπή να προσθέσει στη δικογραφία διάφορα έγγραφα·
  - να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·

- να καταδικάσει τους παρεμβαίνοντες στα δικαστικά έξοδα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των παρεμβάσεών τους.

33 Στην υπόθεση Τ-299/00, η Telecinco ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

34 Στην υπόθεση Τ-300/00, η SIC ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να διατάξει την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα·

- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·

— να καταδικάσει την EBU στα έξοδα παρεμβάσεως.

35 Στις τέσσερις συνεκδικαζόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τις προσφυγές,

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

36 Η DSF, παρεμβαίνουσα υπέρ της Telecinco στην υπόθεση T-299/00, ζητεί από το Πρωτοδικείο να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση.

37 Η RTI, παρεμβαίνουσα υπέρ της SIC στην υπόθεση T-300/00, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και αυτών στα οποία υποβλήθηκε η παρεμβαίνουσα.

- 38 Η EBU, παρεμβαίνουσα στις τέσσερις υποθέσεις υπέρ της Επιτροπής, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει τις προσφυγές·
  - να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της παρεμβάσεώς της.
- 39 Η RTVE, παρεμβαίνουσα στις υποθέσεις T-216/00 και T-299/00 υπέρ της Επιτροπής, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει τις προσφυγές·
  - να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της παρεμβάσεώς της.

Σκεπτικό

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 40 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν, προς στήριξη των προσφυγών τους, επτά, συνολικά, λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος, που προτείνεται στις τέσσερις υποθέσεις, αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως εκτελέσεως των αποφάσεων του Πρωτοδικείου. Ο δεύτερος λόγος, που προβάλλεται στις υποθέσεις T-216/00 και T-300/00, στηρίζεται σε πραγματική πλάνη και παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας. Ο τρίτος λόγος, που προτείνεται σε όλες τις υποθέσεις, αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Ο τέταρτος λόγος, που προβάλλεται στις τέσσερις υποθέσεις, στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 3,

ΕΚ. Ο πέμπτος λόγος, που προβάλλεται σε όλες τις υποθέσεις, βασίζεται σε νομικές πλάνες σχετικές με το ουσιαστικό και διαχρονικό πεδίο εφαρμογής της προοβαλλομένης αποφάσεως. Ο έκτος λόγος, που προτείνεται στην υπόθεση T-216/00, στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής της εύρυθμης διοικήσεως. Τέλος, ο έβδομος λόγος, που προβάλλεται σε όλες τις υποθέσεις, αντλείται από κατάχρηση εξουσίας.

- 41 Πρέπει να αναλυθεί, κατά πρώτον, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως, που προτείνεται στις τέσσερις υποθέσεις και αντλείται από παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.
- 42 Με τον λόγο αυτό, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το σύστημα της Eurovision δεν πληροί κανένα από τα κριτήρια εξαιρέσεως που προβλέπονται από το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ, ιδίως αυτό που αφορά τη μη δυνατότητα εξαλείψεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων. Συναφώς, πρέπει να επαναχαρακτηριστούν τα επιχειρήματα της Μ6 που έχουν σχέση με τον εισάγοντα δυσμενείς διακρίσεις χαρακτήρα του συστήματος των παρεπομένων αδειών και με την αναγκαιότητα αυτής της δυσμενούς διακρίσεως, στο μέτρο που, κατ' ουσίαν, με τα επιχειρήματα αυτά, η Μ6 υποστηρίζει ότι το σύστημα των παρεπομένων αδειών δεν παρέχει καμιά εγγύηση προσβάσεως όσον αφορά διαύλους μη μέλη στα δικαιώματα που έχει αποκτήσει η EBU και ότι, κατά συνέπεια, υφίσταται στεγανοποίηση της αγοράς των δικαιωμάτων αναμετάδοσης τηλεοπτικών εκπομπών και, επομένως, εξάλειψη του ανταγωνισμού στην αγορά αυτή.

Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, καθόσον αφορά το κριτήριο το σχετικό με τη μη δυνατότητα εξαλείψεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 43 Οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι προέβη, όσον αφορά την προκείμενη περίπτωση, σε εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, στοιχείο β', και τούτο για δύο, κατ' ουσίαν, λόγους.

- 44 Πρώτον, η Επιτροπή δεν προσδιόρισε επακριβώς ούτε τη σχετική αγορά των προϊόντων ούτε τη σχετική γεωγραφική αγορά. Ελλείπει προσδιορισμού της κρίσιμης αγοράς, το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν παρέχουν στις επωφελούμενες από την εξαίρεση επιχειρήσεις τη δυνατότητα εξαλείψεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων στερείται οποιασδήποτε βάσεως αναφοράς. Πράγματι, ελλείπει προηγούμενου προσδιορισμού, είναι αδύνατο να καθορισθεί αν οι παρεχόμενες από το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision εγγυήσεις πληρούν την προβλεπόμενη από το άρθρο 81, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΕΚ προϋπόθεση.
- 45 Εξάλλου, στο μέτρο που με την προσβαλλομένη απόφαση γίνεται δεκτό ότι οι μεγάλες διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες ή τα μεγάλα πρωταθλήματα ποδοσφαίρου, αποτελούν αυτόνομες αγορές, η Επιτροπή όφειλε να συναγάγει ότι, όσον αφορά τις αγορές αυτές, το σύστημα της Eurovision εξαλείφει κάθε ανταγωνισμό.
- 46 Δεύτερον, καθόσον αφορά της εγγυήσεις που παρέχονται από το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision, το οποίο, σύμφωνα με την προσβαλλομένη απόφαση, επιτρέπει να αποφεύγεται η εξάλειψη του ανταγωνισμού στην αγορά, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι, αν η Επιτροπή είχε κάνει ορθή ανάλυση της αγοράς των προϊόντων, θα διαπίστωνε ότι με το σύστημα προσβάσεως τρίτων δεν μπορούσε να αποφευχθεί η εξάλειψη του ανταγωνισμού των γενικού περιεχομένου διαύλων, όπως οι προσφεύγουσες. Πράγματι, αφενός, το σύστημα αυτό επιτρέπει, στην πραγματικότητα, μόνον την αναμετάδοση μαγνητοσκοπημένων αθλητικών εκπομπών και, αφετέρου, δεν λειτουργεί, στην πραγματικότητα, έναντι των γενικού περιεχομένου διαύλων οι οποίοι, όπως οι προσφεύγουσες, ανταγωνίζονται τα μέλη της EBU.
- 47 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την EBU, ισχυρίζεται ότι πάγια πρακτική της είναι να αφήνει ανοιχτό το θέμα του προσδιορισμού της κρίσιμης αγοράς των προϊόντων ή της γεωγραφικής αγοράς όταν, βάσει του όσο το δυνατόν περισσότερο στενού ορισμού της αγοράς, δεν τίθεται κανένα πρόβλημα περιορισμού του ανταγωνισμού.

- 48 Όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, είναι σαφές, για την Επιτροπή, ότι οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών (αιτιολογική σκέψη 81 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και ότι περιορίζεται ο ανταγωνισμός (αιτιολογική σκέψη 71 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Όμως, με βάση τον πλέον στενό ορισμό της αγοράς των προϊόντων, όπως η αγορά αποκτήσεως δικαιωμάτων αναμετάδοσης ειδικών αθλητικών εκδηλώσεων, όπως των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων, η Επιτροπή φρονεί ότι, ενόψει της δομής της αγοράς και του συνόλου των κανόνων που αφορούν παρεπόμενες άδειες σχετικές με την πρόσβαση μη μελών της EBU οργανισμών αναμετάδοσης στα αθλητικά προγράμματα της Eurovision, οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν θέτουν προβλήματα περιορισμού του ανταγωνισμού.
- 49 Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ενόψει του όσον το δυνατόν στενότερου ορισμού της αγοράς, τα περιοριστικά αποτελέσματα των κοινοποιηθεισών συμφωνιών ελύθησαν χάρη στην τροποποίηση των συμφωνιών και στους όρους που επιβλήθηκαν από την Επιτροπή (σχετικά με το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision). Επομένως, δεν υπήρξε ανάγκη πλέον συγκεκριμένου προσδιορισμού των οικείων αγορών.
- 50 Προκειμένου περί του συστήματος προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την EBU και την RTVE, υπογραμμίζει ότι, κατόπιν των τροποποιήσεων που επηρέασθησαν στο σύστημα αυτό, τα δικαιώματα άμεσης αναμετάδοσης των οποίων δεν κάνουν χρήση τα μέλη της EBU τίθενται στη διάθεση των ανταγωνιστών τους. Επίσης, η επιβληθείσα από την Επιτροπή πρόσβαση στα δικαιώματα μαγνητοσκοπημένων αναμεταδόσεων είναι ευρύτεατη. Το σύστημα αυτό λειτουργεί στην πράξη και πολλοί ανταγωνιστές των μελών της EBU έχουν προσφύγει σ' αυτό, είτε για απευθείας είτε για μαγνητοσκοπημένη αναμετάδοση, καθώς και για την αναμετάδοση στιγμοτύπων. Τέλος, χάρη στο σύστημα αυτό, δεν είναι δυνατή η εξάλειψη του ανταγωνισμού όσον αφορά σημαντικό τμήμα της αγοράς, έστω και αν ληφθεί ως βάση ένας ορισμός της αγοράς τόσο στενός που να καλύπτονται μόνον τα δικαιώματα αναμετάδοσης των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 51 Έχοντας υπόψη την επιχειρηματολογία των διαδίκων, πρέπει, κατ' αρχάς, να παρατεθεί το κείμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον αφορά τον προσ-

διορισμό, με τις κοινοποιηθείσες συμφωνίες, της οικείας αγοράς. Συναφώς, στις αιτιολογικές σκέψεις 38 έως 49 της προσβαλλομένης αποφάσεως, διευκρινίζεται:

«4.1. Αγορά προϊόντος

Η EBU θεωρεί ότι σχετική αγορά είναι η αγορά απόκτησης των τηλεοπτικών δικαιωμάτων για σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις σε όλους τους αθλητικούς τομείς, ανεξαρτήτως του εθνικού ή διεθνούς χαρακτήρα της εκδήλωσης. Η EBU ενδιαφέρεται μόνον για την απόκτηση τηλεοπτικών δικαιωμάτων για αθλητικές εκδηλώσεις πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη της EBU ότι τα αθλητικά προγράμματα παρουσιάζουν ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, ότι είναι ικανά να επιτύχουν υψηλή ακροαματικότητα και ότι απευθύνονται σε συγκεκριμένο ακροατήριο που αποτελεί ειδικό στόχο για ορισμένους σημαντικούς διαφημιστές.

Ωστόσο, αντίθετα με τα όσα υποστηρίζει η EBU η ελκυστικότητα των αθλητικών προγραμμάτων και κατά συνέπεια ο βαθμός ανταγωνισμού για τα τηλεοπτικά δικαιώματα ποικίλλει ανάλογα με το είδος του αθλήματος και το είδος της εκδήλωσης. “Μαζικά” αθλήματα, όπως το ποδόσφαιρο, το τένις και οι αυτοκινητιστικοί αγώνες, γενικά, προσελκύουν μεγάλα ακροατήρια αλλά οι προτιμήσεις ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Αντίθετα, αθλήματα “ελάσσονος σημασίας” παρουσιάζουν πολύ χαμηλή ακροαματικότητα. Οι διεθνείς εκδηλώσεις τείνουν να είναι ελκυστικότερες από τις εθνικές για το ακροατήριο μιας χώρας όταν συμμετέχει κάποια εθνική ομάδα ή ένας εθνικός πρωταθλητής ενώ για διεθνείς εκδηλώσεις στις οποίες δεν συμμετέχει εθνικός πρωταθλητής ή ομάδα συχνά το κοινό δεν εκδηλώνει μεγάλο ενδιαφέρον. Την τελευταία δεκαετία με την αύξηση του ανταγωνισμού στις τηλεο-

πτικές αγορές παρατηρείται σημαντική αύξηση των τιμών των τηλεοπτικών δικαιωμάτων για αθλητικές εκδηλώσεις [...], πράγμα το οποίο ισχύει ιδίως για πολύ σημαντικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις όπως το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου ή οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Οι προτιμήσεις των τηλεθεατών καθορίζουν και την αξία ενός προγράμματος για τους διαφημιστές και τους διανομείς συνδρομητικής τηλεόρασης [...]. Ωστόσο το γεγονός ότι οι αθλητικές εκπομπές επιτυγχάνουν την ίδια ή παρόμοια ακροαματικότητα ανεξάρτητα από το αν ανταγωνίζονται με άλλες παράλληλα μεταδιδόμενες αθλητικές εκδηλώσεις αποδεικνύει σε μεγάλο βαθμό ότι οι εκδηλώσεις αυτές μπορούν να επηρεάσουν την επιλογή συγκεκριμένου ραδιοτηλεοπτικού φορέα από συνδρομητές και διαφημιστές.

Όντως τα στοιχεία που συγκεντρώνονται σχετικά με τη συμπεριφορά των τηλεθεατών όσον αφορά τις σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις αποδεικνύουν ότι για ορισμένες τουλάχιστον αθλητικές εκδηλώσεις που έχουν αναλυθεί όπως οι θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, οι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, οι τελικοί του Wimbledon και το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου η συμπεριφορά των τηλεθεατών δεν φαίνεται να επηρεάζεται από το εάν η μετάδοση των εκδηλώσεων αυτών συμπίπτει με άλλες σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις μεταδιδόμενες ταυτόχρονα ή σχεδόν ταυτόχρονα. Δηλαδή τα στοιχεία όσον αφορά την ακροαματικότητα των σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων φαίνεται ότι δεν επηρεάζονται από άλλες μεγάλες αθλητικές εκδηλώσεις που μεταδίδονται περίπου τον ίδιο χρόνο. Επομένως, η προσφορά αθλητικών εκδηλώσεων του τύπου αυτού μπορεί να επηρεάσει τους συνδρομητές ή τους διαφημιστές σε τέτοιο βαθμό ώστε ο ραδιοτηλεοπτικός φορέας να είναι διατεθειμένος να καταβάλει πολύ μεγαλύτερες τιμές.

Συμπερασματικά, η ανάλυση της Επιτροπής δείχνει ότι ο προσδιορισμός της αγοράς που προτείνει η EBU είναι πολύ ευρύς και ότι είναι πολύ πιθανό να υπάρχουν χωριστές αγορές για την απόκτηση των δικαιωμάτων για ορισμένες σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις κατά το πλείστον διεθνούς χαρακτήρα.

Ωστόσο δεν είναι απαραίτητο για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης να προσδιοριστούν επακριβώς οι σχετικές αγορές προϊόντος. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή διάρθρωση της αγοράς και τους ισχύοντες κανόνες χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης με τους οποίους χορηγείται πρόσβαση σε οργανισμούς μη μέλη της EBU σε αθλητικά προγράμματα Eurovision οι συμφωνίες αυτές δεν δημιουργούν ανησυχίες ως προς τον ανταγωνισμό ακόμα και για τις αγορές που περιστρέφονται γύρω από την απόκτηση δικαιωμάτων για συγκεκριμένες αθλητικές εκδηλώσεις, όπως οι θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες.

[...]

4.2. Γεωγραφική αγορά

Τα δικαιώματα για ορισμένες αθλητικές εκδηλώσεις αποκτώνται σε αποκλειστική βάση για ολόκληρη την ευρωπαϊκή επικράτεια και κατόπιν, ανεξάρτητα από τα τεχνικά μέσα μετάδοσης, επαναπωλούνται ανά χώρα ενώ για ορισμένες άλλες εκδηλώσεις αποκτώνται σε εθνική βάση. Το είδος των σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων για τις οποίες ενδιαφέρεται η EBU και οι οποίες παρουσιάζουν πανευρωπαϊκό ενδιαφέρον από άποψη τηλεθεατών, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, κατά κανόνα εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία ευρωπαϊκών αδειών εκμετάλλευσης.

Ανεξάρτητα από το εύρος των αδειών εκμετάλλευσης οι προτιμήσεις των τηλεθεατών μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα ανάλογα με το είδος του αθλήματος και τον τύπο της εκδήλωσης και κατά συνέπεια οι συνθήκες ανταγωνισμού για τα τηλεοπτικά δικαιώματα διαφέρουν ανάλογα.

Όσον αφορά τις παρεπόμενες αγορές που επηρεάζονται με την παρούσα κοινοποίηση, οι αγορές τηλεόρασης ελεύθερης πρόσβασης και συνδρομητικής τηλεόρασης πρέπει να θεωρηθούν ότι έχουν γενικά εθνικό χαρακτήρα ή ότι καλύπτουν ομοι-

ογενείς από γλωσσική άποψη περιοχές κυρίως λόγω των γλωσσικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών, των αδειών εκμετάλλευσης και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης δεν είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί επακριβώς η σχετική γεωγραφική αγορά. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή διάρθρωση της αγοράς και τους κανόνες παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης με τους οποίους χορηγείται πρόσβαση σε οργανισμούς που δεν είναι μέλη της EBU σε αθλητικά προγράμματα της Eurovision, οι συμφωνίες αυτές δεν προκαλούν ανησυχίες ως προς τον ανταγωνισμό, ακόμα και αν ληφθούν ως βάση οι εθνικές αγορές για την απόκτηση αθλητικών δικαιωμάτων, καθώς και για τις παρεπόμενες αγορές τηλεόρασης ελεύθερης πρόσβασης και συνδρομητικής τηλεόρασης.»

- 52 Από την προσβαλλομένη απόφαση και, ιδίως, τα παρατιθέμενα στην ανωτέρω παράγραφο χωρία της, προκύπτει ότι η θέση της Επιτροπής έναντι του προσδιορισμού των οικείων αγορών συνοψίζεται ως εξής: το σύστημα της Eurovision παράγει αποτελέσματα επί δύο χωριστών αγορών, αυτής της απόκτησης δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων, όπου η EBU ανταγωνίζεται άλλους μεγάλους ευρωπαϊκούς ομίλους μέσω μαζικής ενημερώσεως (η πρώτη αγορά), και αυτής του συστήματος της αναμετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων βάσει αγορασθέντων δικαιωμάτων, όπου τα μέλη της EBU ανταγωνίζονται, όσον αφορά κάθε χώρα ή ομοιογενή γλωσσική ζώνη, με τους άλλους τηλεοπτικούς, εγχωρίους κατά το πλείστον, διαύλους.
- 53 Καθόσον αφορά την πρώτη αγορά, η Επιτροπή παραδέχεται ότι «είναι πολύ πιθανό να υπάρχουν» (στο αγγλικό κείμενο, το μόνο αυθεντικό της αποφάσεως: *there is a strong likelihood*) χωριστές αγορές όσον αφορά την απόκτηση των δικαιωμάτων για ορισμένες σημαντικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, που αποκτώνται συνήθως για ολόκληρη την Ευρώπη. Προκειμένου περί της παρεπόμενης αγοράς, έστω και αν η Επιτροπή δεν το διευκρινίζει σαφώς σε σχέση με τον προσδιορισμό της αγοράς προϊόντων, από την ανάλυσή της προκύπτει, παρ' όλ' αυτά, ότι υφίσταται, ενόψει των προτιμήσεων των τηλεθεατών και της επιρροής των προτιμήσεων αυτών επί της αξίας των εκπομπών για τους διαφημιστές και τις συνδρομητικές τηλεοπτικές εταιρίες, μια ειδική αγορά για την αναμετάδοση των σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων. Η αγορά αυτή, η οποία, κατά την Επιτροπή, υποδιαιρείται στην τηλεοπτική αγορά ελεύθερας προσβάσεως και στην τηλεοπτική αγορά για συνδρομητές, περιορίζεται γενικώς στο εθνικό έδαφος ή σε μια ομοιογενή γλωσσικώς ζώνη.

- 54 Εντούτοις, η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν χρειάζοταν να προσδιορίσει επακριβώς ούτε την αγορά προϊόντων ούτε τη γεωγραφική αγορά την οποία αφορά το σύστημα της Eurovision, εφόσον, έστω και αν τεθεί ως σημείο αναφοράς η στενότερη δυνατή αγορά, δηλαδή αυτή της αποκτήσεως δικαιωμάτων μετάδοσης ορισμένων αθλητικών εκδηλώσεων όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, η Επιτροπή φρονεί ότι το δίκτυο της Eurovision, ενόψει της διαρθρώσεως της αγοράς, και το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο αυτό δεν δημιουργεί προβλήματα ανταγωνισμού.
- 55 Στη συνέχεια, η Επιτροπή ισχυρίζεται, στις αιτιολογικές σκέψεις 100 έως 103 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με το ότι δεν υφίσταται περίπτωση εξαίψεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των εν λόγω προϊόντων καθόσον αφορά την από κοινού απόκτηση δικαιωμάτων, ότι, παρά το γεγονός ότι η EBU υφίσταται όλο και εντονότερο ανταγωνισμό εκ μέρους ομίλων μέσω μαζικής ενημερώσεως και πρακτορείων, «ωστόσο, η Επιτροπή εξέφρασε την ανησυχία ότι ορισμένα από τα από κοινού αποκτώμενα δικαιώματα επηρεάζουν αθλητικές εκδηλώσεις ιδιαίτερης βαρύτητας από οικονομική άποψη και από άποψη προσέλκυσης κοινού, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, και θα μπορούσαν να αποτελέσουν χωριστή αγορά την οποία κατέχουν κατ' αποκλειστικότητα τα μέλη της Eurovision». Και η Επιτροπή συνεχίζει:

«Για να διασκεδάσει τις ανησυχίες αυτές, η EBU τροποποίησε τις κοινοποιηθείσες συμφωνίες ώστε να περιλάβουν ένα σύνολο κανόνων σχετικά με την παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, πράγμα που εξασφαλίζει ότι οι φορείς που δεν είναι μέλη της EBU έχουν εκτεταμένη πρόσβαση στα δικαιώματα αθλητικών τηλεοπτικών μεταδόσεων της Eurovision. Αυτό αντισταθμίζει τις περιοριστικές επιπτώσεις της από κοινού απόκτησης των δικαιωμάτων μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων. Τα σχέδια θα παρέχουν στα μη μέλη εκτεταμένη πρόσβαση σε ζωντανές και ετεροχρονισμένες μεταδόσεις με λογικούς όρους.»

- 56 Επιπλέον, προκειμένου περί των περιορισμών που προκύπτουν από την κατανομή των δικαιωμάτων μετάδοσης μεταξύ των μελών της EBU, που ανταγωνίζονται μεταξύ τους για το ίδιο κοινό, η Επιτροπή συμπέρανε, στη σκέψη 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υφίσταται εξάλειψη του ανταγωνισμού «λόγω της τρέχουσας διάρθρωσης της αγοράς, και λαμβανομένου υπόψη ότι οι φορείς που δεν είναι μέλη της EBU θα μπορούν να συμμετέχουν στη μετάδοση των επίμαχων αθλητικών εκδηλώσεων βάσει του συστήματος παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης της EBU».

- 57 Έτσι, από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει ότι, έστω και αν η Επιτροπή δεν έκρινε αναγκαίο να προσδιορίσει επακριβώς την οικεία αγορά προϊόντων, το εν λόγω κοινοτικό όργανο βασίστηκε, παρ' όλ' αυτά, στην υπόθεση της υπάρξεως μιας αγοράς αποτελούμενης αποκλειστικώς από ορισμένες σημαντικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, και τούτο προκειμένου να ελέγξει αν το σύστημα της Eurovision πληρούσε τις προϋποθέσεις εξαιρέσεως του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εξάλειψη ενός τέτοιου ακριβούς προσδιορισμού δεν επηρέασε, όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση, την ανάλυση της Επιτροπής αναφορικά με την πλήρωση, από το σύστημα της Eurovision, της προϋποθέσεως για εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 81, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΕΚ, οπότε, όπως είναι επόμενο, αυτό το μέρος της επιχειρηματολογίας των προσφευγουσών πρέπει να θεωρηθεί ως στερούμενο οποιασδήποτε σημασίας.
- 58 Περαιτέρω, πρέπει να ελεγχθεί αν και, ενδεχομένως, σε ποια έκταση η καθής έχει υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή της αναλυθείσας προϋποθέσεως εξαιρέσεως καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι, ακόμη και όσον αφορά την αγορά που αποτελείται από ειδικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision επέτρεπε να αντισταθμίζονται οι περιορισμοί του ανταγωνισμού έναντι των τρίτων και, επομένως, να αποφεύγεται η εξάλειψη του ανταγωνισμού σε βάρος τους.
- 59 Πριν από την ανάλυση του συστήματος αυτού, πρέπει, κατ' αρχάς, να περιγραφούν η διάρθρωση των εν λόγω αγορών και οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό που το σύστημα της Eurovision συνεπάγεται.
- 60 Όσον αφορά τη διάρθρωση των αγορών, από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα τηλεοπτικών μεταδόσεων για τις αθλητικές εκδηλώσεις παρέχονται για συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, συνήθως κατ' αποκλειστικότητα. Αυτή η αποκλειστικότητα θεωρείται απαραίτητη από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς για τη διασφάλιση της αξίας συγκεκριμένης αθλητικής εκπομπής, όσον αφορά ακροαματικότητα και διαφημιστικά έσοδα (αιτιολογική σκέψη 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 61 Γενικώς, τα δικαιώματα τηλεοπτικών μεταδόσεων έχει ο οργανωτής της αθλητικής εκδηλώσεως, ο οποίος ελέγχει και την πρόσβαση στον τόπο διεξαγωγής της. Για τον έλεγχο της τηλεοπτικής καλύψεως της εκδηλώσεως και για τη διασφάλιση της αποκλειστικότητας, ο οργανωτής επιτρέπει σε έναν μόνον ή σε περιορισμένο αριθμό ραδιοτηλεοπτικών φορέων την παραγωγή του τηλεοπτικού σήματος. Στο πλαίσιο της συμβάσεως που συνάπτουν με τον οργανωτή, ο ή οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν το σήμα τους σε τρίτους που δεν έχουν αποκτήσει τα σχετικά δικαιώματα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (σκέψη 52 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 62 Προκειμένου περί της θέσεως της EBU στις εν λόγω αγορές, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η θέση αυτή έχει μειωθεί αισθητώς κατά τα δέκα τελευταία έτη. Καθόσον αφορά την απόκτηση δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων σχετικά με ορισμένες αθλητικές εκδηλώσεις, η EBU βρίσκεται αντιμέτωπη με τον ανταγωνισμό των σημαντικών ευρωπαϊκών ομίλων μέσω μαζικής ενημερώσεως καθώς και των τηλεοπτικών πρακτορείων. Η EBU έχει απολέσει πάρα πολλές σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις κατά τα τελευταία έτη λόγω υψηλότερων ανταγωνιστικών προσφορών (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 54 και 55 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Παρ' όλ' αυτά, η θέση της EBU εξακολουθεί να είναι ισχυρή στην αγορά αποκτήσεως δικαιωμάτων για σημαντικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, οι οποίες είναι λίαν ελκυστικές για τους Ευρωπαίους τηλεθεατές και των οποίων οι κάτοχοι των σχετικών δικαιωμάτων επιμένουν εισέτι να μη μεταδίδονται μέσω συνδρομητικής τηλεοράσεως. Εξάλλου, η EBU εξακολουθεί να κατέχει μοναδική θέση ως συλλογικός φορέας που εγγυάται στους οργανωτές των εκδηλώσεων τη μεγαλύτερη δυνατή ακροαματικότητα στην Ευρώπη. Ιδιαίτερος ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι τα δικαιώματα ευρωπαϊκών τηλεοπτικών μεταδόσεων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες πάντοτε πωλούνταν στην EBU (σκέψεις 55 έως 57 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 63 Όσον αφορά τα αποτελέσματα του συστήματος της Eurovision στον ανταγωνισμό, το σύστημα αυτό, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση (σκέψεις 71 έως 80), συνεπάγεται δύο τύπους περιορισμών. Αφενός, η απόκτηση από κοινού δικαιωμάτων τηλεοπτικών μεταδόσεων όσον αφορά τις αθλητικές εκδηλώσεις, η κατανομή και η ανταλλαγή του σήματος περιορίζουν ή ακόμα και εξαλείφουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των μελών της EBU τα οποία ανταγωνίζονται μεταξύ τους τόσο στην πρώτη αγορά, αυτήν της αποκτήσεως των σχετικών δικαιωμάτων, όσο και στην παρεπόμενη αγορά, δηλαδή αυτήν των τηλεοπτικών αναμεταδόσεων των αθλητικών εκδηλώσεων. Αφετέρου, το σύστημα αυτό συνεπάγεται περιορισμούς

στον ανταγωνισμό έναντι των τρίτων, και τούτο λόγω του ότι αυτά τα δικαιώματα, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 75 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πωλούνται, γενικώς, υπό όρους αποκλειστικότητας, πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα τα μη μέλη της EBU να μην έχουν, κατ' αρχήν, πρόσβαση σ' αυτά.

64 Συναφώς, καιτοι είναι αληθές ότι η αγορά δικαιωμάτων τηλεοπτικών αναμεταδόσεων ενός γεγονότος δεν συνιστά, αυτή καθαυτή, περιορισμό στον ανταγωνισμό εμπίπτοντα στο πεδίο του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και δύναται να δικαιολογείται από τις ιδιαιτερότητες του προϊόντος και της σχετικής αγοράς, εξίσου ακριβές είναι ότι η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, στο πλαίσιο μιας ειδικής νομικής και οικονομικής αλληλουχίας, μπορεί να συνεπάγεται έναν τέτοιο περιορισμό (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, 262/81, Coditel κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 3381, σκέψεις 15 έως 17).

65 Πράγματι, σύμφωνα με το ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή ισχυρίζεται, στην αιτιολογική σκέψη 45 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η απόκτηση αποκλειστικών τηλεοπτικών δικαιωμάτων για ορισμένες σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις έχει μεγάλο αντίκτυπο στις παρεπόμενες αγορές της τηλεόρασης όπου οι αθλητικές εκδηλώσεις μεταδίδονται».

66 Εξάλλου, από την ανάλυση της δικογραφίας και την επιχειρηματολογία των διαδίκων προκύπτει ότι η κτήση των δικαιωμάτων τηλεοπτικής αναμετάδοσης μιας σημαντικής διεθνούς αθλητικής εκδηλώσεως όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες ή το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου έχει οπωσδήποτε μεγάλο αντίκτυπο στην αγορά της χρηματοδοτήσεως χάριν της προσωπικής προβολής και της διαφημίσεως, κύριας πηγής των εσόδων των τηλεοπτικών διαύλων που αναμεταδίδουν χωρίς αποκωδικοποιητή, και τούτο επειδή τα προγράμματα αυτά ελκύουν σημαντικό αριθμό τηλεθεατών.

67 Εξάλλου, πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, όπως έχει υπογραμμιστεί από τη SIC, τα περιοριστικά του ανταγωνισμού αποτελέσματα που απορρέουν από το σύστημα της Eurovision έναντι τρίτων καθίστανται εντονότερα, αφενός, λόγω του βαθμού κάθετης ενσωματώσεως της EBU και των μελών της, τα οποία δεν είναι μόνον αγοραστές δικαιωμάτων αλλά και τηλεοπτικοί επιχειρηματίες που μεταδίδουν τις

αγορασθείσες εκπομπές, αφετέρου, λόγω της γεωγραφικής εκτάσεως της EBU, τα μέλη της οποίας μεταδίδουν εκπομπές σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, όταν η EBU αποκτά δικαιώματα αναμετάδοσης ενός διεθνούς αθλητικού γεγονότος, η πρόσβαση στο γεγονός αυτό αποκλείεται αυτομάτως, κατ' αρχήν, για όλους τους επιχειρηματίες που δεν είναι μέλη. Αντιθέτως, η κατάσταση φαίνεται να είναι διαφορετική όταν η απόκτηση δικαιωμάτων αναμετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων γίνεται μέσω πρακτορείου, που αγοράζει τα δικαιώματα αυτά με σκοπό να τα μεταπωλήσει, ή αν η εν λόγω αναμετάδοση γίνεται μέσω ομίλου μέσω μαζικής ενημερώσεως που έχει επιχειρηματίες μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη, και τούτο για τον λόγο ότι ο όμιλος αυτός θα προσπαθήσει να έλθει σε διαπραγματεύσεις με τους επιχειρηματίες των λοιπών κρατών μελών με σκοπό την πώληση των δικαιωμάτων αυτών. Στην περίπτωση αυτή, παρά την κατ' αποκλειστικότητα αγορά των δικαιωμάτων, οι λοιποί επιχειρηματίες εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διαπραγματευτούν την απόκτηση αυτών των δικαιωμάτων για τις αντίστοιχες αγορές τους.

68 Ενόψει όλων αυτών των στοιχείων, δηλαδή της διαρθρώσεως της αγοράς, της θέσεως της EBU στην αγορά ορισμένων διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων και του βαθμού καθετοποιημένης διάρθρωσης της EBU και των μελών της, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα αν το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision επιτρέπει να αντισταθμίζονται οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό έναντι αυτών των τρίτων και, επομένως, να αποφεύγεται η εξάλειψη, σε βάρος αυτών, του ανταγωνισμού.

69 Πριν από την ανάλυση αυτή, επιβάλλεται να σημειωθεί ότι από την προσβαλλομένη απόφαση (ιδίως τις αιτιολογικές σκέψεις 106 έως 108) προκύπτει ότι, όταν η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα, στις αιτιολογικές σκέψεις 103 και 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. τις ανωτέρω σκέψεις 55 και 56), ότι οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό που προκύπτουν από το σύστημα της Eurovision αντισταθμίζονται από μια σειρά κανόνων περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως, αναφερόταν στο σύνολο του συστήματος προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της Eurovision που περιλαμβάνει το σύστημα παρεπομένων αδειών και τους κανόνες περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 18). Παρ' όλ' αυτά, καθώς οι ενάγουσες είναι τηλεοπτικοί δίαυλοι που μεταδίδουν χωρίς αποκωδικοποιητή, μόνον το σύστημα των παρεπομένων αδειών μπορεί να αντισταθμίσει τους περιορισμούς στον ανταγωνισμό για τους οποίους αυτές παραπονούνται. Κατά συνέπεια, η ανάλυση του Πρωτοδικείου θα αφορά μόνον το σύστημα αυτό.

70 Στη σκέψη 107 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή αναφέρει ότι, στο πλαίσιο του συστήματος παρεπομένων αδειών, «η EBU και τα μέλη της αναλαμ-

βάνουν να χορηγούν σε τηλεοπτικούς φορείς που δεν είναι μέλη εκτεταμένη πρόσβαση σε αθλητικά προγράμματα της Eurovision, τα δικαιώματα των οποίων έχουν αποκτηθεί με συλλογικές διαπραγματεύσεις [...]. Σύμφωνα με την Επιτροπή, «το σύστημα του 1993 χορηγεί σε τρίτους τα δικαιώματα ζωντανής και ετεροχρονισμένης μετάδοσης από κοινού αποκτηθέντων δικαιωμάτων μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων». Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 28 της προσβαλλομένης απόφασης, προβάλλεται, συναφώς, ότι «οι οργανισμοί που δεν είναι μέλη της EBU διαθέτουν εκτενή πρόσβαση σε αχρησιμοποίητα δικαιώματα, δηλαδή για τη μετάδοση αθλητικών εκδηλώσεων των οποίων κανένα ή μόνον ένα μικρό μέρος μεταδίδεται από ένα μέλος».

71 Πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από το παράρτημα I της προσβαλλομένης απόφασης, το σύστημα των παρεπομένων αδειών, που ισχύει επί των τηλεοπτικών διαύλων που μεταδίδουν χωρίς αποκωδικοποιητή, προβλέπει τη δυνατότητα χορηγίσεως παρεπομένων αδειών για ζωντανές και μαγνητοσκοπημένες αναμεταδόσεις. Όσον αφορά τις ζωντανές μεταδόσεις (παράγραφος IV, σημείο 1, του παραρτήματος I), οι αναμεταδόσεις αυτές προβλέπονται μόνο για τις υπόλοιπες μεταδόσεις, δηλαδή αυτές των αγώνων ή μερών αγώνων που δεν μεταδίδονται ζωντανά από τα μέλη της EBU, και τούτο εφόσον «θεωρείται ότι μια εκδήλωση μεταδίδεται ζωντανά, εάν μεταδίδεται ζωντανά το μεγαλύτερο μέρος των βασικών αγωνισμάτων που την αποτελούν» (παράγραφος IV, σημείο 1.3, του παραρτήματος I). Κατά συνέπεια, αρκεί ένα μέλος της EBU να επιφυλάξει δι' εαυτόν τη ζωντανή μετάδοση του μεγαλύτερου μέρους των αγώνων μιας εκδηλώσεως για να μη χορηγηθούν παρεπόμενες άδειες στα μη μέλη που το ανταγωνίζονται στην ίδια αγορά αναφορικά με τη ζωντανή μετάδοση όλης της εκδηλώσεως, και μάλιστα αγώνων αυτής της εκδηλώσεως που δεν θα μεταδοθούν ζωντανά από το μέλος της EBU.

72 Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις της SIC σε ερωτήματα του Πρωτοδικείου, ο πορτογαλικός δημόσιος φορέας (RTP — Radiotelevisão Portuguesa, SA, στο εξής: RTP), μέλος της EBU, αρνήθηκε στη SIC, κατ' εφαρμογήν αυτού του κανόνα, την πώληση παρεπομένων αδειών για τη ζωντανή μετάδοση των αγώνων του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου του 1994, και τούτο ακόμη και για τους αγώνες που η RTP δεν σχεδίαζε να μεταδώσει, και τούτο λόγω του ότι η RTP είχε την πρόθεση να μεταδώσει ζωντανούς τους περισσότερους αγώνες αυτού του πρωταθλήματος, δηλαδή 47 από τους 52 αγώνες.

- 73 Όμως, μολονότι προκύπτει ότι είναι ανάγκη, για λόγους συνδεόμενους με την αποκλειστικότητα των δικαιωμάτων αναμετάδοσης των αθλητικών εκδηλώσεων και τη διατήρηση της οικονομικής αξίας τους (βλ. ανωτέρω σκέψη 60), όπως τα μέλη της EBU επιφυλάσσουν δι' εαυτά τη ζωντανή μετάδοση των προγραμμάτων που η EBU έχει αποκτήσει, κανένας από τους λόγους αυτούς δεν δικαιολογεί να έχουν τα μέλη αυτά τη δυνατότητα να επεκτείνουν το εν λόγω δικαίωμα σε όλους τους αγώνες που αποτελούν μέρος της ίδιας αθλητικής εκδηλώσεως, ακόμα και όταν δεν έχουν την πρόθεση να μεταδώσουν ζωντανούς όλους αυτούς τους αγώνες.
- 74 Εξάλλου, από την από κοινού εφαρμογή του συστήματος παρεπομένων αδειών (που ισχύει για τους διαύλους που μεταδίδουν χωρίς αποκωδικοποιητή) και των κανόνων περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως (που ισχύουν για τους συνδρομητικούς διαύλους), προκύπτει ότι, έστω και αν ένα μέλος της EBU μεταδίδει κάτω του ημίσεος των αγώνων μιας αθλητικής εκδηλώσεως, ενώ μεταδίδει, παρ' όλ' αυτά, τους υπόλοιπους αγώνες της εκδηλώσεως αυτής στον συνδρομητικό του δίαυλο, το μη μέλος της EBU έχει πρόσβαση μόνο στη μαγνητοσκοπημένη αναμετάδοση, εκτός αν και το ίδιο αποτελεί συνδρομητικό δίαυλο — οπότε μπορεί να αγοράσει, σύμφωνα με τους κανόνες περί παροχής αδειών εκμεταλλεύσεως, παρεπόμενες άδειες για ζωντανές μεταδόσεις αγώνων ομοίων ή αναλόγων προς αυτούς που μεταδίδονται από το μέλος της EBU.
- 75 Κατά συνέπεια, και όπως προκύπτει από τη δικογραφία, μεταξύ άλλων από την ανταλλαγείσα μεταξύ M6 και Groupement de radiodiffuseurs français de l'union européenne de radio-télévision (GRF) και μεταξύ της SIC και της RTP αλληλογραφία, η δυνατότητα ζωντανής μετάδοσης των κυρίων αθλητικών εκδηλώσεων από μη μέλη της EBU έχει καταστεί αδύνατη, εφόσον τα μέλη της EBU δύνανται είτε να μεταδίδουν τα ίδια ζωντανά τις αθλητικές εκδηλώσεις είτε να κάνουν χρήση, κατ' εφαρμογήν του συστήματος των παρεπομένων αδειών, ενός δικαιώματος επιφυλάξεως και για τις εκδηλώσεις που δεν έχουν την πρόθεση να μεταδώσουν ζωντανές.
- 76 Οι περιορισμοί αυτοί είναι ακόμη περισσότερο δεσμευτικοί εφόσον από την υπό κρίση διαφορά προκύπτει ότι, γενικώς, μόνον η ζωντανή μετάδοση παρουσιάζει πραγματικό ενδιαφέρον για τις ενάγουσες, οι οποίες είναι τηλεοπτικοί δίαυλοι γενικού περιεχομένου μεταδίδοντες χωρίς αποκωδικοποιητή και διαθέτοντες εθνική εμβέλεια, και τούτο δοθέντος ότι η τηλεοπτική μετάδοση αθλητικών αγώνων, του-

λάχιστον των σημαντικότερων εξ αυτών, δεν επιτρέπει την προσέλκυση μεγάλου ακροατηρίου και, επομένως, τη δικαιολόγηση του οικονομικού κόστους της παρά μόνον εφόσον το αποτέλεσμα των αγώνων αυτών παραμένει άγνωστο, άρα μόνον εφόσον η μετάδοση αυτή είναι ζωντανή. Αντιθέτως, όσον αφορά τους τηλεοπτικούς διαύλους γενικού περιεχομένου, όπως οι ενάγουσες, των οποίων η χρηματοδότηση εξαρτάται αποκλειστικώς από τη διαφήμιση και την ενίσχυση, για λόγους προβολής, εκπομπών μαγνητοσκοπημένης μετάδοσης αθλητικών εκδηλώσεων δεν παρουσιάζει πραγματικό ενδιαφέρον από οικονομική άποψη.

- 77 Στους περιορισμούς αυτούς προστίθενται επιπλέον — τουλάχιστον στην περίπτωση της Γαλλίας όπου περισσότεροι του ενός τηλεοπτικοί δίαυλοι είναι μέλη της EBU — πρακτικά ζητήματα που καθιστούν δυσχερή την πρόσβαση των μη μελών τόσο στην αγορά «ζωντανών» παρεπομένων αδειών όσο και στην αγορά μέσω πλειστηριασμών των δικαιωμάτων της EBU που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τα μέλη της (αυτό ακριβώς συνέβη όσον αφορά τα δικαιώματα για την τηλεοπτική αναμετάδοση των Ολυμπιακών Αγώνων του Σίδνεϋ στη γαλλική τηλεόραση). Οι δυσχέρειες αυτές οφείλονται, κατ' ουσίαν, στο γεγονός ότι οι τηλεοπτικοί δίαυλοι που δεν είναι μέλη της EBU δεν διαθέτουν, εντός μιας επαρκούς προθεσμίας, την αναγκαία πληροφόρηση, αφενός, για να χρησιμοποιήσουν πλήρως τα τεχνικά μέσα που είναι αναγκαία για την τηλεοπτική αναμετάδοση των αθλητικών εκδηλώσεων και, αφετέρου, για να προσαρμόσουν, τόσο τα προγράμματά τους όσο και τη γνωστοποίηση προς το κοινό, προκειμένου έτσι να κερδίσουν την ακροαματικότητα που δικαιολογεί η επένδυση.
- 78 Έτσι, όταν η Μ6 ζήτησε, με έγγραφο της 18ης Ιανουαρίου 1996, να της κοινοποιηθούν οι εκδηλώσεις των Ολυμπιακών Αγώνων της Ατλάντα (Ιούλιος 1996), που θα μπορούσε να μεταδώσει, μόνον ύστερα από συνομιλία της 7ης Ιουνίου 1996, η GRF της γνωστοποίησε, κατά τρόπο λίαν αόριστο, ότι τα γαλλικά μέλη της EBU επρόκειτο να αφιερώσουν δεκαπέντε ώρες ζωντανής μετάδοσης ημερησίως και ότι, κατά συνέπεια, η πρόσβαση της Μ6 στις ζωντανές μεταδόσεις «θα μπορούσε ενδεχομένως να αφορά ελάχιστους αγώνες ποδοσφαίρου ή άλλους αγώνες μικρού ενδιαφέροντος, όπως το softball».
- 79 Ενόψει όλων των ανωτέρω, το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι, αντίθετα προς όσα η Επιτροπή υποστηρίζει, το σύστημα παρεπομένων αδειών δεν διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα ζωντανής μετάδοσης, των οποίων δεν έχουν κάνει χρήση τα μέλη της EBU, τίθενται στη διάθεση των ανταγωνιστών τους.

- 80 Όσον αφορά τη δυνατότητα αποκτήσεως παρεπομένων αδειών για τη μαγνητοσκοπημένη κάλυψη εκδηλώσεων ή την περιληπτική παρουσιάσή τους, και έχοντας πάντα υπόψη το γεγονός ότι αυτός ο τρόπος μετάδοσης είναι περιορισμένου ενδιαφέροντος για τους γενικού περιεχομένου διαύλους που μεταδίδουν χωρίς αποκωδικοποιητή και διαθέτουν εθνική εμβέλεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αυτή η δυνατότητα υπόκειται, επίσης, σε περισσότερους του ενός περιορισμούς. Πρώτον, η μετάδοση αγώνων των οποίων τα δικαιώματα αγοράστηκαν από την EBU δύναται να πραγματοποιηθεί το νωρίτερο μία ώρα ύστερα από τη λήξη της εκδηλώσεως (εμπάργκο μιας ώρας) ή από τον τελευταίο αγώνα της ημέρας, αλλά ποτέ πριν από τις 22:30 τοπική ώρα. Δεύτερον, από τα συνημμένα από τις ενάγουσες στη σχετική δικογραφία έγγραφα προκύπτει ότι, στην πραγματικότητα, τα μέλη της EBU επιβάλλουν, όσον αφορά, εν πάση περιπτώσει, τις χώρες όπου οι ενάγουσες ασκούν δραστηριότητες, ακόμα περισσότερο περιοριστικούς όρους, ιδίως, σχετικά με την ωριαία απαγόρευση και τον τρόπο δημοσιεύσεως των προγραμμάτων.
- 81 Τέλος, το αναλυθέν σύστημα προβλέπει τη δυνατότητα για τα μη μέλη της EBU της αγοράς δικαιωμάτων για αναμετάδοση δημοσιογραφικών ερευνών επικαιρότητας (δύο ανά εκδήλωση ή ανά ημέρα αγώνων, ενενήντα δευτερολέπτων εκάστη), γνωστή ως News access. Όμως, όπως επισημάνθηκε από τις ενάγουσες, η δυνατότητα αυτή πάντοτε τους διασφαλιζόταν στις χώρες όπου ασκούν δραστηριότητες, ανεξαρτήτως του συστήματος των παρεπομένων αδειών. Στην περίπτωση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, η ευχέρεια μετάδοσης περιληπτικών παρουσιάσεων αθλητικών εκδηλώσεων προς ενημέρωση του κοινού διασφαλίζεται κατ' εφαρμογήν του συνταγματικού δικαιώματος για πληροφόρηση. Στην περίπτωση της Γαλλίας, η δυνατότητα αυτή υφίσταται χάρη στον κώδικα δεοντολογίας που ισχύει μεταξύ των γαλλικών τηλεοπτικών διαύλων.
- 82 Απαντώντας σε ερωτήματα του Πρωτοδικείου σχετικά με το ζήτημα βάσει ποιων στοιχείων ισχυρίστηκε η Επιτροπή ότι το σύστημα προσβάσεως τρίτων στα δικαιώματα Eurovision, που ίσχυε για τους διαύλους μετάδοσης χωρίς αποκωδικοποιητή ύστερα από το 1993, προβλέπει «μεγάλες δυνατότητες ζωντανής και ετεροχρονισμένης αναμετάδοσης για τα μη μέλη υπό λογικές προϋποθέσεις», η Επιτροπή επισύναψε στη δικογραφία πίνακα προερχόμενο από την EBU όπου μνημονεύονταν οι παρεπόμενες άδειες που είχαν χορηγηθεί μέχρι τις 13 Μαΐου 1997. Παρ' όλ' αυτά, τα περιλαμβανόμενα σ' αυτόν τον πίνακα στοιχεία αντί να επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς της Επιτροπής και της EBU, σχετικά με το σύστημα προσβάσεως τρίτων στο δίκτυο της EBU, τους κλονίζουν. Όντως, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, εάν, σε ορισμένα κράτη μέλη, όπως οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία και η Νορβηγία, τα

μέλη της EBU φαίνεται να χορηγούν παρεπόμενες άδειες σε ανταγωνιστικούς τηλεοπτικούς διαύλους, αντιθέτως, στα λοιπά κράτη μέλη, η χορήγηση παρεπομένων αδειών εξακολουθεί να σπανίζει, περιοριζόμενη σε παρεπόμενες άδειες που χορηγούνται σε περιφερειακούς τηλεοπτικούς διαύλους που ασκούν δραστηριότητα σε λίαν περιορισμένες αγορές, όπως στην Ισπανία (τούτο επιβεβαιώνεται, άλλωστε, από τον πίνακα παρεπομένων αδειών που η RTVE προσκόμισε στο πλαίσιο της παρεμβάσεώς της), ή σε παρεπόμενες άδειες περιοριζόμενες, σε σημαντικό βαθμό, στην αναμετάδοση αποσπασμάτων αγώνων προς ενημέρωση (το News Access), όπως στην Ιταλία ή στη Γερμανία. Όσον αφορά τις χώρες όπου ασκούν δραστηριότητες δύο από τις ενάγουσες, τη Γαλλία και την Πορτογαλία, καμιά παρεπόμενη άδεια δεν μνημονεύεται.

- 83 Κατά συνέπεια, από το σύνολο των τεθέντων στη διάθεση του Πρωτοδικείου στοιχείων, προκύπτει ότι, αντίθετα προς τα συμπεράσματα που συνάγει η Επιτροπή στην προσβαλλομένη απόφαση, το σύστημα των παρεπομένων αδειών δεν διασφαλίζει στους ανταγωνιστές των μελών της EBU επαρκή πρόσβαση στα δικαιώματα αναμεταδόσεως των αθλητικών εκδηλώσεων που τα τελευταία διαθέτουν λόγω της συμμετοχής τους σ' αυτόν τον όμιλο αγοράς. Το σύστημα αυτό, τόσο λόγω των κανόνων που προβλέπει όσο και λόγω της εφαρμογής του, δεν επιτρέπει — με ελάχιστες εξαιρέσεις — στους ανταγωνιστές των μελών της EBU να λαμβάνουν παρεπόμενες άδειες για τη ζωντανή μετάδοση εκπομπών των οποίων τα δικαιώματα Eurovision δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Στην πραγματικότητα, το εν λόγω σύστημα επιτρέπει μόνον την απόκτηση παρεπομένων αδειών για τη μετάδοση περιληπτικών παρουσιάσεων αγώνων, υπό λίαν δεσμευτικούς όρους.
- 84 Το συμπέρασμα αυτό δεν κλονίζεται από το επιχείρημα της EBU με το οποίο επιδιώκεται να αποδειχθεί η εύρυθμη λειτουργία του συστήματος προσβάσεως των τρίτων στο δίκτυο της Eurovision από την ανυπαρξία προσφυγής στις προβλεπόμενες σ' αυτό διαδικασίες διαιτησίας. Κατ' αρχάς, το επιχείρημα αυτό δεν αποδεικνύεται ορθό, εφόσον, από την ανταλλαγείσα μεταξύ της SIC και της RTP αλληλογραφία, προκύπτει ότι αυτοί οι φορείς προσέφυγαν στη διαιτησία, τουλάχιστον σε σχέση με την αγορά παρεπομένων αδειών για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου του 1994. Επιπλέον, η προσφυγή στη διαιτησία προβλέπεται, στο αναλυθέν σύστημα, μόνο για την περίπτωση διαφοράς ως προς την τιμή των παρεπομένων αδειών, πράγμα που συνεπάγεται ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη προσφεύγουν σ' αυτή μόνον όταν έχουν συμφωνήσει επί όλων των λοιπών προϋποθέσεων προσβάσεως (βλ. παράγραφο IV, σημείο 5.1., του παραρτήματος 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως και παράρτημα II, στοιχεία iii, της ίδιας αποφάσεως). Κατά συνέπεια, η μη χρησιμοποίηση της διαδικασίας αυτής δεν αποδεικνύει ότι το σύστημα των παρεπομένων αδειών επιτρέπει πραγματική πρόσβαση στα προγράμματα της EBU.

- 85 Από το σύνολο των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΕΚ, και τούτο επειδή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ακόμη και στην περίπτωση της υπάρξεως περιορισμένης αγοράς προϊόντων για ορισμένες σημαντικές διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις, το σύστημα παρεπομένων αδειών διασφαλίζει την πρόσβαση των τρίτων που ανταγωνίζονται τα μέλη της EBU στα δικαιώματα τηλεοπτικών μεταδόσεων Eurovision και επιτρέπει, κατά συνέπεια, να αποφεύγεται η εξάλειψη του ανταγωνισμού στην αγορά αυτή.
- 86 Καθώς η εκ μέρους της Επιτροπής έκδοση ατομικής αποφάσεως περί εξαιρέσεως προϋποθέτει ότι η συμφωνία ή η απόφαση για την ένωση επιχειρήσεων πληροί, σωρευτικώς, τις τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, και ότι αρκεί η απουσία μιας από τις προϋποθέσεις αυτές για την άρνηση χορηγήσεως εξαιρέσεως (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363, και του Πρωτοδικείου, της 15ης Ιουλίου 1994, Τ-17/93, Matra Hachette κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-595, σκέψη 104), επιβάλλεται η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να παρίσταται ανάγκη εκδόσεως αποφάσεως επί των λοιπών προσβαλλομένων λόγων, ούτε η ικανοποίηση των αιτημάτων προσκομίσεως εγγράφων που έχουν υποβάλει οι προσφεύγουσες στις υποθέσεις Τ-216/00 και Τ-300/00.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 87 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 88 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε και οι προσφεύγουσες καθώς και η RTI, παρεμβαίνουσα στην υπόθεση Τ-300/00, έχουν ζητήσει την καταδίκη της στα δικά τους δικαστικά έξοδα, πρέπει το εν λόγω κοινοτικό όργανο να καταδικαστεί στην καταβολή, εκτός των δικών του εξόδων, και αυτών στα οποία υποβλήθηκαν οι προσφεύγουσες και η RTI. Δεδομένου ότι η DSF δεν ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής στα έξοδα που προκλήθηκαν από την παρέμβασή της στην υπόθεση Τ-299/00, η εν λόγω παρεμβαίνουσα θα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Δεδομένου ότι ο Antena 3 έχει ζητήσει την καταδίκη της EBU και της RTVE στα έξοδα που συνδέονται με τις παρεμβάσεις τους στην υπόθεση T-216/00, πρέπει η EBU και η RTVE να καταδικαστούν στα δικά τους δικαστικά έξοδα καθώς και σε αυτά που υποβλήθηκε ο Antena 3 στο πλαίσιο των εν λόγω παρεμβάσεων. Δεδομένου ότι η M6 και η SIC έχουν ζητήσει την καταδίκη της EBU στα έξοδα που συνδέονται με την παρέμβασή τους στις υποθέσεις T-185/00 και T-300/00, πρέπει η EBU να καταδικαστεί στα δικά της δικαστικά έξοδα καθώς και σε αυτά που υποβλήθηκαν οι M6 και SIC στα πλαίσια των εν λόγω παρεμβάσεων. Καθώς η Telecinco δεν ζήτησε την καταδίκη ούτε της EBU ούτε της RTVE στα δικαστικά έξοδα τα συνδεδόμενα με τις παρεμβάσεις τους στην υπόθεση T-299/00, αυτές οι παρεμβάσεις θα φέρουν, όσον αφορά την υπόθεση αυτή, μόνον τα δικά τους δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση 2000/400/EK της Επιτροπής, της 10ης Μαΐου 2000, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ (IV/32.150 — Eurovision).
- 2) Η Επιτροπή φέρει, εκτός των δικών της δικαστικών εξόδων, και αυτά στα οποία υποβλήθηκαν οι προσφεύγουσες καθώς και η παρεμβαίνουσα Reti Televisive Italiane Spa.

- 3) Η **DSF Deutsches SportFernsehen GmbH** φέρει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρεμβάσεώς της.
- 4) Η παρεμβαίνουσα **Union européenne de radio-télévision** φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και αυτά στα οποία υποβλήθηκαν, στο πλαίσιο των παρεμβάσεών τους, οι **Métropole télévision SA, Antena 3 de Televisión, SA, καθώς και η SIC — Sociedade Independente de Comunicação, SA.**
- 5) Η παρεμβαίνουσα **Radiotelevisión Española** φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα καθώς και αυτά στα οποία υποβλήθηκε, στο πλαίσιο της παρεμβάσεώς της, η **Antena 3 de Televisión, SA.**
- 6) Η **Gestevisión Telecinco, SA,** φέρει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρεμβάσεως της **Union européenne de radio-télévision** καθώς και της παρεμβάσεως της **Radiotelevisión Española.**

Moura Ramos

Tiili

Pirrung

Mengozzi

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Οκτωβρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

R. M. Moura Ramos